

Wadowice – tu wszystko się zaczęło

(klasy I-III szkoły podstawowej)

I. Założenia edukacyjne

1. **Cel ogólny:** Uczeń wie o dużej roli rodziny i parafii na drodze do świętości Jana Pawła II.
2. **Cele szczegółowe**

Uczeń (wiedza):

- wymienia imiona rodziców Karola Wojtyły,
- wyjaśnia, jak ważna była rodzina i parafia na drodze do świętości Jana Pawła II,
- wie, że młody Karol Wojtyła był ministrantem,
- uzasadnia, że rodzice prowadzą dzieci do Boga.

Uczeń (umiejętności):

- potrafi modlić się wspólnie z rodzicami,
- modli się za swoją rodzinę,
- potrafi wspólnie z rodzicami uczestniczyć w liturgii i życiu parafii (ministranci, scholka, itp.).

3. Metody

Praca z Pismem Świętym, piosenka, rozmowa kierowana, praca z tekstem, rysunek

4. Środki dydaktyczne

Pismo Święte, kopie tekstu z rysunkami, kolorowe kredki, kartony białego papieru (format A4), sprzęt do prezentacji audio lub wideo, piosenka *Moje miasto Wadowice*, portret Jana Pawła II (należy umieścić go w centralnym miejscu sali lekcyjnej, np. przy tablicy), zdjęcia małego Karola Wojtyły z rodzicami, zdjęcia Wadowic i bazyliki w Wadowicach

II. Przebieg katechezy

5. Modlitwa

Dziękczynna za papieża Jana Pawła II: *Zdrowaś Maryjo...*

6. Wstęp

Uczniowie z katechetą wysłuchują piosenki *Moje miasto Wadowice* (piosenkę można wysłuchać korzystając np. ze strony internetowej:

http://ospostrowek.wrzuta.pl/audio/9jtSDzKF8F6/moje_miasto_wadowice

[dostęp: 29.01.2014]).

Następnie katecheta prezentuje dzieciom zdjęcia Wadowic i prosi o udzielenie odpowiedzi na pytania:

Jak nazywa się miasto, w którym urodził się Karol Wojtyła?

W jakich okolicach jest położone to miasto?

Dlaczego Jan Paweł II tak bardzo kochał miasto Wadowice i tak chętnie tam wracał?

Dlaczego miejscowość, w której mieszkamy możemy nazywać naszym domem?

Po wysłuchaniu odpowiedzi uczniów katecheta prosi ich, aby opowiedzieli krótko o miejscowościach, w których mieszkają. Szczególną uwagę należy zwrócić na kościół parafialny (można zapytać dzieci: ilu księży pracuje w parafii?, jak się nazywa ks. proboszcz?, w jaki sposób dzieci angażują się w życie parafii?, o której godzinie jest w niedzielę Msza św. dla dzieci?, itp.).

7. Rozwinięcie

• Praca z tekstem z obrazkami

Katecheta rozdaje uczniom kopie tekstu z obrazkami (załącznik) i prosi, aby w ciszy przeczytali powoli cały tekst. Następnie wybrane przez nauczyciela dzieci odczytują kolejne zdania tekstu na głos. Po wykonaniu polecenia uczniowie odpowiadają na pytania:

Jakie były imiona rodziców Karola Wojtyły?

Czym się zajmowali?

Jakie pasje w dzieciństwie i młodości miał Karol Wojtyła?

W jaki sposób jako mały chłopiec służył Panu Bogu?

• Praca z Pismem Świętym

Katecheta prosi dzieci o uważne wysłuchanie tekstu Ewangelii:

„Rodzice Jego chodzili co roku do Jerozolimy na Święto Paschy. Gdy miał lat dwanaście, udali się tam zwyczajem świątecznym. Kiedy wracali po skończonych uroczystościach, został Jezus w Jerozolimie, a tego nie zauważyli Jego Rodzice. Przypuszczając, że jest w towarzystwie pątników, uszli dzień drogi i szukali Go wśród krewnych i znajomych. Gdy Go nie znaleźli, wrócili do Jerozolimy szukając Go. Dopiero po trzech dniach odnaleźli Go w świątyni, gdzie siedział między nauczycielami, przysłuchiwał się im i zadawał pytania” (Łk 2, 41-46).

Następnie nauczyciel stawia uczniom pytania:

W jakim celu poszedł Jezus z rodzicami do Jerozolimy?

Gdzie rodzice odnaleźli Jezusa, kiedy się zgubił?

Co Jezus robił w świątyni?

Po wysłuchaniu odpowiedzi katecheta zwraca się do uczniów słowami: Mały Karol Wojtyła wspólnie ze swoim ojcem pielgrzymował do Kalwarii Zebrzydowskiej. Chętnie chodził do kościoła parafialnego i z radością służył do Mszy św. Pani Joanna Krzyżanek tak opisuje jego dzieciństwo: „Karol skończył dziewięć lat (...). Od kilku miesięcy przygotowywał się do Pierwszej Komunii Świętej. Codziennie wstawał bardzo wcześnie, aby o 6.00 być już w kościele na Mszy Świętej. Po nabożeństwie klękał przed obrazem Matki Boskiej i modlił się. Potem szedł do szkoły. Wieczorem, kiedy leżał w łóżku, siadała obok niego mama i opowiadała mu o Panu Bogu. I tak było każdego dnia” (*Jan Paweł II, czyli, jak Karolek został*

papieżem i kilkadziesiąt razy okrążył kulę ziemską, Sandomierz 2011, s. 21). Niestety wkrótce jego mama zmarła i Karol został tylko z ojcem i bratem Edmundem.

- **Rysunek**

Katecheta zwraca się do uczniów słowami: Kiedy w 1999 roku Papież Jan Paweł II odwiedził swój kościół parafialny powiedział, że tam w Wadowicach wszystko się zaczęło – zaczęła się jego piękna droga, która doprowadziła go do świętości. Jan Paweł II zostanie ogłoszony świętym w Rzymie 27 kwietnia 2014 roku. Pan Jezus chce, abyśmy i my zostali świętymi. Nasza droga do świętości też zaczyna się w naszych rodzinach i naszych parafiach.

Następnie katecheta rozdaje dzieciom kartony białego papieru (format A4) i prosi, aby narysowały swój kościół parafialny (rysunki dzieci mogą wykonać również w swoich zeszytach). Po wykonaniu zadania dzieci prezentują owoce swojej pracy. Katecheta ocenia rysunki.

8. Zastosowanie życiowe

Wspólnie z dziećmi katecheta poszukuje odpowiedzi na pytanie:

Co mamy robić, abyśmy i my zostali ludźmi świętymi?

W poszukiwaniu odpowiedzi katecheta powinien zwrócić uwagę dzieci na rolę rodziny i parafii.

9. Podsumowanie

Jak nazywa się miasto, w którym urodził się i wychował Karol Wojtyła?

Jakie były imiona jego rodziców?

Kim był jego ojciec?

Czym zajmowała się jego mama?

W jaki sposób mały Karol służył Panu Bogu?

Co lubił robić mały Karol w wolnym czasie?

10. Praca domowa

Katecheta prosi dzieci, aby w domu, wspólnie z rodzicami ułożyli modlitwę dziękczynną za życie i świętość Jana Pawła II.

11. Modlitwa

Modlitwa w intencji rodzin dzieci: o jak najlepsze przygotowanie do kanonizacji Jana Pawła II.

III. Załącznik

Karol Wojtyła urodził się 18 maja 1920 roku w Wadowicach.

Miasto to położone jest w . Jego ojciec Karol był mama Emilia opiekowała

się . Karol chodził do w Wadowicach. Uczył się dobrze.

W niedzielę uczęszczał do parafialnego

Był . W wolnym czasie zajmował się sportem. Zimą bardzo lubił jeździć na

. Latem wraz z chodził na wycieczki w . Z kolegami często

grał w . Najczęściej stawał na . Karol był dobrym kolegą,

wspaniałym i cudownym .

(na podstawie materiału ze strony: <http://www.chrystusowcy.pl/schr/teksty/kat8%2703.htm>
[dostęp: 27.01.2014 r.]

Spowiedź i Eucharystia – umocnienie na drodze do świętości Jana Pawła II

(klasy IV-VI szkoły podstawowej)

I. Założenia edukacyjne

1. **Cel ogólny:** Uczeń rozumie, że sakrament pokuty i pojednania oraz Eucharystia to źródła świętości Jana Pawła II.
2. **Cele szczegółowe**

Uczeń (wiedza):

- potrafi powiedzieć, w jaki sposób Karol Wojtyła w dzieciństwie przygotowywał się do spowiedzi świętej i Eucharystii,
- uzasadnia, jak ważne były sakramenty spowiedzi i Eucharystii na drodze do świętości Jana Pawła II,
- wymienia warunki sakramentu pokuty i pojednania,
- wyjaśnia, jak dobrze przygotować się do Mszy św.

Uczeń (umiejętności):

- potrafi przygotować się do sakramentów spowiedzi i Eucharystii,
- systematycznie korzysta z sakramentu spowiedzi i uczestniczy w Eucharystii.

3. Metody

Praca z Pismem Świętym, piosenka, rozmowa kierowana, praca z tekstem, układanka, sprzęt do prezentacji audio lub wideo

4. Środki dydaktyczne

Pismo Święte, kartony z ważnymi datami z życia Jana Pawła II, magnesy, piosenka *Święty uśmiechnięty*, fragment homilii Jana Pawła II, portret papieża (należy go umieścić w centralnym miejscu sali lekcyjnej, np. przy tablicy)

II. Przebieg katechezy

1. Modlitwa

Dziękczynna za papieża Jana Pawła II: *Zdrowaś Maryjo...*

2. Wstęp

Uczniowie wspólnie z katechetą śpiewają lub wysłuchują piosenki *Święty uśmiechnięty* (piosenkę można wysłuchać korzystając np. ze strony internetowej:

http://religijne.wrzuta.pl/audio/8TmyXBOSxwW/arka_noego_-_swiety_swiecy_usmiechniety [dostęp: 29.01.2014]).

Następnie katecheta prosi dzieci o udzielenie odpowiedzi na pytania:

Kto może zostać świętym?

Jakie cechy powinien posiadać człowiek święty?

W przypadku braku możliwości wysłuchania piosenki nauczyciel rozpoczyna katechezę od postawienia uczniom powyższych pytań.

Po wysłuchaniu odpowiedzi uczniów katecheta zwraca się do nich słowami: Droga do świętości to droga piękna i pełna fascynujących przygód, ale jest to droga trudna. Możemy ją porównać z drogą na górski szczyt. Jan Paweł II jest dla nas przykładem jak mamy kroczyć drogą do świętości. Dla papieża z Polski ważną pomocą podczas wędrówki tą drogą były sakramenty spowiedzi i Eucharystii. Na dzisiejszej katechezie będziemy o tym mówić.

Nauczyciel zapisuje temat katechezy na tablicy: *Spowiedź i Eucharystia – umocnienie na drodze do świętości Jana Pawła II*. Prosi, aby uczniowie zapisali temat w zeszytach.

3. Rozwinięcie

- **Opowiadanie**

Katecheta opowiada krótko historię życia Jana Pawła II: Karol Wojtyła urodził się 18 maja 1920 roku w Wadowicach. 20 czerwca 1920 roku został ochrzczony w kościele parafialnym w Wadowicach. Jego ojciec Karol był żołnierzem, a mama Emilia opiekowała się domem. Karol chodził do szkoły w Wadowicach. Uczył się bardzo dobrze. 13 kwietnia 1929 roku umarła jego matka. W maju 1929 roku Karol przystąpił po raz pierwszy do spowiedzi i Komunii Świętej. 1 listopada 1946 roku kardynał Adam Sapieha wyświęcił go na księdza. Papieżem został 16 października 1978 roku. 2 kwietnia 2005 roku zmarł, 1 maja 2011 został ogłoszony błogosławionym, a 27 kwietnia 2014 roku został ogłoszony świętym.

- **Rysunek**

Katecheta rysuje na tablicy drogę prowadzącą na szczyt góry. Na nim pisze słowo: ŚWIĘTOŚĆ. Wyjaśnia uczniom, że ta droga symbolizuje historię życia Jana Pawła II. Ukazuje uczniom przygotowane kartony papieru z ważnymi wydarzeniami z życia papieża. Prosi ochotników, aby za pomocą magnesów przyczepili je na tablicy w odpowiednich miejscach drogi na szczyt.

Wybrane wydarzenia:

1920 – chrzest święty

1929 – pierwsza spowiedź i pierwsza Komunia Święta

1946 – święcenia kapłańskie

1978 – wybór na papieża

2011 – ogłoszony błogosławionym

2014 – ogłoszony świętym

Po wykonaniu tego zadania katecheta prosi uczniów, aby uważnie popatrzeli na drogę do świętości Jana Pawła II narysowaną na tablicy i zwraca się do nich słowami: Bardzo ważną rolę w drodze do świętości Jana Pawła II odegrały sakrament spowiedzi i Eucharystii. Młody

Karol z wielką odpowiedzialnością przygotowywał się do przyjęcia ich po raz pierwszy w swoim życiu. Pani Joanna Krzyżanek tak opisuje jego przygotowanie do pierwszej Komunii Świętej: „Karol skończył dziewięć lat (...). Od kilku miesięcy przygotowywał się do Pierwszej Komunii Świętej. Codziennie wstawał bardzo wcześnie, aby o 6.00 być już w kościele na Mszy Świętej. Po nabożeństwie klękał przed obrazem Matki Boskiej i modlił się. Potem szedł do szkoły. Wieczorem, kiedy leżał w łóżku, siadała obok niego mama i opowiadała mu o Panu Bogu. I tak było każdego dnia”. (*Jan Paweł II, czyli, jak Karolek został papieżem i kilkadziesiąt razy okrążył kulę ziemską, Sandomierz 2011, s. 21*). Od kiedy Karol po raz pierwszy przystąpił do tych sakramentów w 1929 roku, bardzo chętnie i często spowiadał się i przyjmował Komunię Świętą. A potem jako ksiądz codziennie z wielką pobożnością sprawował Mszę św. Dlatego jest dla nas wzorem, jak mamy korzystać z tych sakramentów.

Katecheta prosi uczniów, aby „drogę do świętości” wraz z zaznaczonymi wydarzeniami przerysowali do zeszytów.

- **Praca z Pismem Świętym**

Katecheta prosi uczniów o uważne wysłuchanie tekstu Ewangelii:

„[Po zmartwychwstaniu Jezus] tchnął na nich i powiedział im: Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuszczicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane” (J 20, 22-23).

Następnie stawia pytania:

Jakiej władzy udzielił Pan Jezus apostołom?

Czyją mocą kapłani odpuszczają grzechy?

Po wysłuchaniu odpowiedzi uczniów katecheta wyjaśnia, że największą przeszkodą na drodze do świętości są nasze grzechy i słabości. W sakramencie pokuty i pojednania Pan Jezus odpuszcza nam grzechy. Dlatego spowiedź jest dla nas umocnieniem na drodze do świętości.

Następnie katecheta prosi uczniów o uważne wysłuchanie kolejnego tekstu Ewangelii:

„Ciało moje jest prawdziwym pokarmem, a Krew moja jest prawdziwym napojem. Kto spożywa moje Ciało i Krew moją pije, trwa we Mnie, a Ja w nim” (J 6, 55-56).

Następnie stawia pytania:

W jaki sposób spożywamy dziś Ciało Pana Jezusa?

Co trzeba zrobić, aby trwać w Panu Jezusie?

Po wysłuchaniu odpowiedzi uczniów katecheta wyjaśnia, że trwanie w Panu Jezusie daje nam siłę do podążania drogą na szczyt do świętości. Dlatego Eucharystia umacnia nas na tej drodze.

- **Wysłuchanie fragmentu papieskiej homilii**

Katecheta zwraca się do uczniów słowami: O wartości Eucharystii w życiu chrześcijanina mówił Jan Paweł II między innymi podczas homilii wygłoszonej w Częstochowie w 1979 roku. Wysłuchajmy teraz jej fragmentu.

Katecheta prezentuje uczniom fragment homilii Jana Pawła II wygłoszonej 6 czerwca 1979 roku w Częstochowie (homilię można wysłuchać korzystając ze strony internetowej: <http://www.radiomaryja.pl/multimedia/katecheza-homilia-wygloszona-przez-bl-jana-pawla-ii-w-czestochowie-6-czerwca-1979/> [dostęp: 29.01.2014 r.]; minuty: 16.00-18.33).

W przypadku braku możliwości wysłuchania homilii jeden z uczniów odczytuje na głos jej fragment (załącznik).

Następnie stawia pytania:

Jakie dwa stoły zostawia przed nami Pan Jezus?

Kiedy młodzi ludzie są najbardziej piękni? Dlaczego?

4. Zastosowanie życiowe

Katecheta wspólnie z uczniami poszukuje odpowiedzi na pytania:

W jaki sposób powinniśmy się przygotować do spowiedzi świętej?

W jaki sposób powinniśmy się przygotować do Mszy św.?

W rozmowie należy zwrócić uwagę na:

- modlitwę do Ducha Świętego,
- brak pośpiechu,
- obowiązek uczęszczania w niedzielę i święta nakazane na Msze św.,
- warunki sakramentu pokuty i pojednania,
- odpowiednie ubranie do kościoła,
- nie spóźnianie się na Eucharystię,
- itp.

5. Podsumowanie

W którym roku urodził się i przyjął sakrament chrztu świętego Karol Wojtyła?

W którym roku Karol Wojtyła przystąpił po raz pierwszy do spowiedzi i Komunii Świętej?

Jaką rolę na drodze do świętości odegrała spowiedź i Msza św. w życiu Jana Pawła II?

Jakie warunki trzeba spełnić, aby dobrze się wyspowiadać?

Jak trzeba się przygotować do godnego przyjęcia Pana Jezusa w Komunii Świętej?

6. Praca domowa

Katecheta prosi uczniów, aby w domu, wspólnie z rodzicami, napisali pięć podstawowych zasad dobrego przygotowania się i uczestnictwa we Mszy św.

7. Modlitwa

Modlitwa dziękczynna za dar spowiedzi i Eucharystii, z prośbą, abyśmy zawsze dobrze przygotowywali się do spowiedzi i Eucharystii?

III. Załącznik

Fragment homilii Jana Pawła II wygłoszonej 6 czerwca 1979 roku w Częstochowie

Pan Jezus zastawia bowiem przed nami – jak to pięknie i obrazowo wyrazili Ojcowie Kościoła – dwa stoły: stół słowa Bożego oraz stół Eucharystii. Praca nad sobą, którą podejmujemy, polega na tym, ażeby zbliżyć się do obu tych stołów – i czerpać z nich.

Chrystus nie chce, żebyśmy byli głodni. Chrystus nie chce, żebyśmy byli puści. Chce, żebyśmy byli nasyceni duchowo prawdą i miłością przy stole słowa Bożego i przy stole Eucharystii.

Wiem, moi drodzy, że wielu jest w Polsce młodych ludzi, w waszym wieku i starszych od was, i chyba młodszych od was też, chłopców i dziewcząt, którzy z radością, z ufnością, z wewnętrznym pragnieniem poznania prawdy oraz znalezienia pięknej miłości zbliżają się do stołu słowa Bożego oraz do stołu Eucharystii. Przy dzisiejszym naszym spotkaniu pragnę uwydatnić znaczenie różnych form tej twórczej pracy, najbardziej twórczej ze wszystkich prac nad sobą, która pozwala odnajdywać pełną wartość życia, odnajdywać prawdziwy urok młodości.

Wy sami nie wiecie, jak jesteście piękni wówczas, kiedy znajdujecie się w zasięgu słowa Bożego i Eucharystii. Sami nie wiecie, jacy jesteście piękni, kiedy obcujecie z bliska z Chrystusem, z Mistrzem, starając się żyć w Jego łasce uświęcającej. (Jan Paweł II, *Homilia w czasie Mszy św. odprawionej dla alumnów, młodzieży zakonnej i służby liturgicznej* [Częstochowa, 6 czerwca];

źródło: <http://mateusz.pl/jp99/pp/1979/pp19790606b.htm> [dostęp: 29.01.2014 r.]